

KURATORIUM OŚWIATY W GDAŃSKU

RAPORT

Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS

**Opracowanie:
Jolanta Andrysiak-Olszewska
Wydział Diagnoz i Analiz Edukacyjnych**

Gdańsk, luty 2009 r.

Informacje wstępne.

Niepokojące dane epidemiologiczne dotyczące zagrożenia zakażenia wirusem HIV oraz rosnąca skala zachorowań na AIDS skłoniły przedstawicieli najważniejszych instytucji zajmujących się tematyką HIV/AIDS z terenu województwa pomorskiego do podpisania w dniu 26 października 2007 r. **POROZUMIENIA** w sprawie powołania Zespołu ds. Realizacji Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Porozumienie podpisane zostało pomiędzy:

1. Samorządem Województwa Pomorskiego
2. Pomorskim Centrum Zdrowia Publicznego
3. Wojewódzką Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną
4. Pomorskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ
5. Kuratorium Oświaty w Gdańsku.

Powołany Zespół opracował **„Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 - 2011”** dla województwa pomorskiego wraz ze szczegółowym Harmonogramem działań przyjęty następnie przez Zarząd Województwa Pomorskiego Uchwałą 941/77/07 z dnia 27 listopada 2007r.

Powstały **Program** scala działania ww. instytucji i stanowi strategię działań w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

Nadrzędnym celem Programu jest zapobieganie zakażeniom HIV, opieka nad żyjącymi z HIV oraz opieka nad chorymi na AIDS.

Cele szczegółowe Programu:

1. Zwiększenie dostępności do działań profilaktycznych dla mieszkańców województwa pomorskiego w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV.
2. Zwiększenie dostępności do świadczeń leczniczych dla osób żyjących z HIV oraz chorych na AIDS.
3. Podniesienie jakości świadczonych usług profilaktycznych i leczniczych dla osób żyjących z HIV oraz chorych na AIDS.
4. Zmniejszenie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych zakażeniom HIV.
5. Rozwój systemów oraz metod pracy zorientowanych na wczesne wykrywanie nowych zakażeń HIV oraz problemów związanych z chorobą AIDS szczególnie skierowanych do kobiet, w tym do kobiet w ciąży.
6. Wzmocnienie struktur koordynujących działania w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV, opieki nad żyjącymi z HIV oraz opieki nad chorymi na AIDS na poziomie wojewódzkim oraz krajowym.
7. Rozwój systemów monitorowania problemów HIV/AIDS na terenie województwa pomorskiego.

W ramach **„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”** Pomorski Kurator Oświaty zadeklarował udział w działaniach profilaktycznych, ujętych w harmonogramie realizacji zadań programowych określonych na poszczególne lata. Jednym z takich działań jest *zahamowanie tempa wzrostu zakażeń HIV poprzez zwiększenie efektywności profilaktyki w szkołach i placówkach oświatowych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych*. Działanie to jest realizowane w szczególności przez przeprowadzenie w roku szkolnym 2008/2009 diagnozy edukacji prozdrowotnej w zakresie zakażeń wirusem HIV w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego.

Podstawa prawna badania:

1. art. 31 i art. 33 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).
2. Porozumienie w sprawie powołania Zespołu ds. Realizacji Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV z dnia 26 października 2007 r., zawarte na podst. § 8 ust. 2, pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2005 roku w sprawie Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV (Dz. U. Nr 189, poz. 1590).
3. Uchwała nr 941/77/07 Zarządu Województwa Pomorskiego w sprawie Wojewódzkiego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011.

Szczegółowe cele badania:

1. Diagnoza edukacji prozdrowotnej w zakresie zakażeń wirusem HIV w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego.
2. Ocena poziomu wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych z terenu województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS.

Zakres badania:

1. Uczestnictwo uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych w zajęciach dot. zagadnień z zakresu HIV/AIDS.
2. Sposoby pozyskiwania przez uczniów informacji na tematy związane z HIV/AIDS.
3. Wiedza uczniów na temat HIV/AIDS.
4. Postawa uczniów wobec osób będących nosicielem wirusa HIV lub chorych na AIDS.

Dobór populacji do badania:

25 szkół ponadgimnazjalnych z terenu województwa pomorskiego - wybranych losowo, z uwzględnieniem kryterium wyboru – lokalizacja szkoły (**Załącznik nr 1**).

Wybrano:

- 10 szkół z lokalizacją – miasto powyżej 100 tys. mieszkańców;
- 10 szkół z lokalizacją – miasto do 100 tys. mieszkańców;
- 5 szkół z obszaru wiejskiego.

W każdej szkole wybrano losowo 1 pierwszą klasę z danej szkoły.

Sposób organizacji badania i pozyskania informacji:

W ramach Porozumienia w sprawie powołania Zespołu ds. Realizacji Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, w skład zespołu z ramienia Kuratorium Oświaty w Gdańsku weszła wizytator Teresa Burczyk.

Pomorski Kurator Oświaty, jako realizator Programu, przyjął zadanie związane z diagnozą edukacji prozdrowotnej w zakresie zakażeń wirusem HIV w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego.

Przedstawiciele Zespołu zadaniowego z ramienia Urzędu Marszałkowskiego wraz

z ekspertami ds. HIV/AIDS opracowali kwestionariusz ankiety do ww. badania i przekazali go do konsultacji Kuratorowi Oświaty.

Pracownicy Wydziału Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego Kuratorium Oświaty konsultowali zapisy kwestionariusza oraz dokonali losowego wyboru szkół do badania.

Pomorski Kurator Oświaty wyznaczył osobę odpowiedzialną za przygotowanie organizacyjne, przeprowadzenie badania, opracowanie wyników ankiet i sporządzenie raportu końcowego – została nią st. wizytator Jolanta Andrysiak - Olszewska - pracownik Wydziału Diagnoz i Analiz Edukacyjnych.

Do szkół został przesłany list Pomorskiego Kuratora Oświaty z prośbą o przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczniów jednej losowo wybranej pierwszej klasy w danej szkole (**Załącznik nr 2**) oraz kwestionariusz ankiety „*Wiedza i postawy wobec HIV/AIDS wśród uczniów pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego*” (**Załącznik nr 3**).

Zgodnie z harmonogramem określonym w liście Kuratora szkoły przeprowadziły badanie w terminie od 8 grudnia 2008 r. do 15 stycznia 2009 r. Informacje zbiorcze wyników ankiety oraz kwestionariusze ankiet z poszczególnych szkół zostały przekazane zwrotnie do Wydziału Diagnoz i Analiz Edukacyjnych Kuratorium Oświaty w Gdańsku. Osoba odpowiedzialna za opracowanie wyników opracowała arkusz kalkulacyjny zbiorczy wyników, wprowadziła wszystkie indywidualne wyniki ankiet i opracowała niniejszy raport z badania.

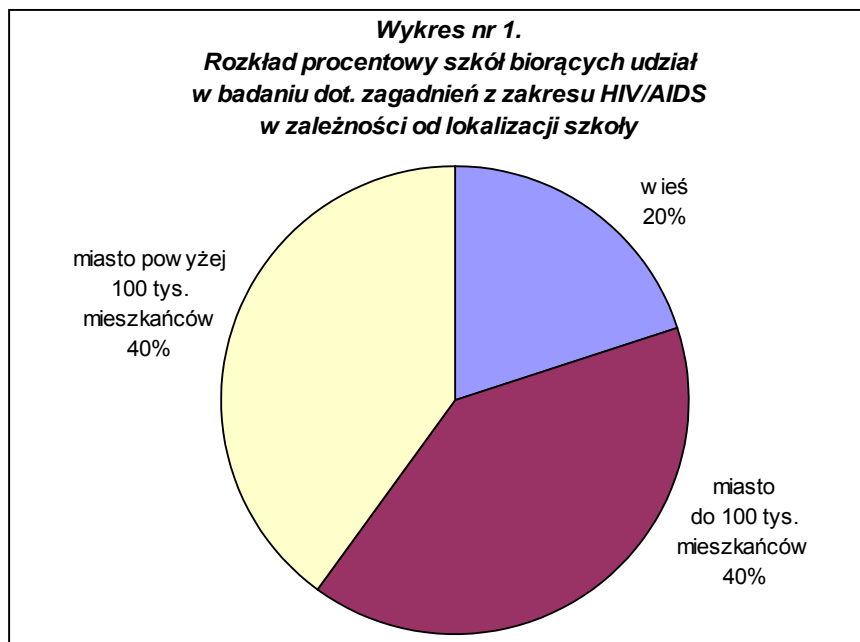
Narzędzia badawcze:

1. kwestionariusz ankiety „*Wiedza i postawy wobec HIV/AIDS wśród uczniów pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego*”.
2. arkusz kalkulacyjny EXCEL wyników ankiety.

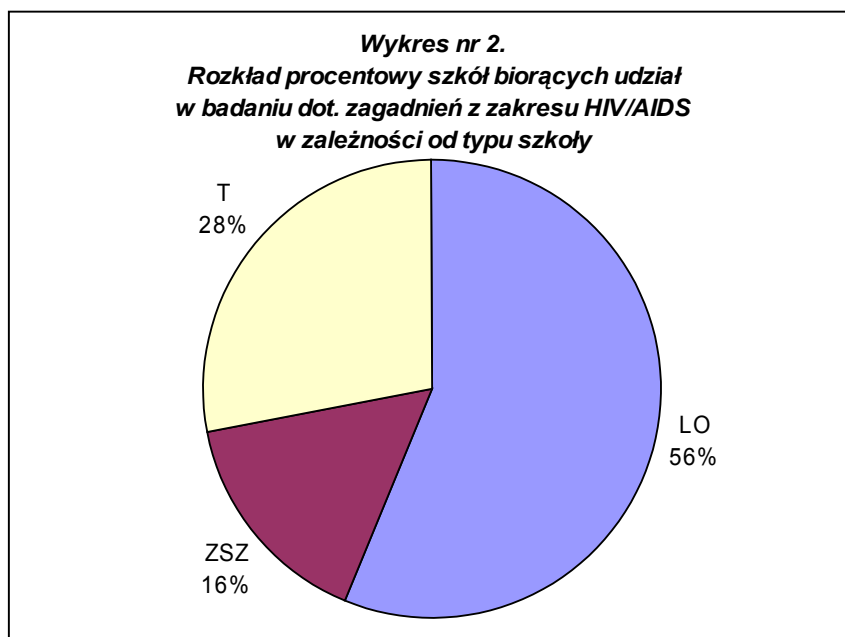
Wyniki badania.

1. Dane dotyczące szkół biorących udział w badaniu.

Pomorski Kurator Oświaty wybrał losowo do badania w ramach „Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011” **25 szkół ponadgimnazjalnych z terenu województwa pomorskiego**, z czego 5 szkół wybrano z obszaru wiejskiego, 10 szkół z lokalizacją - miasto do 100 tys. mieszkańców oraz 10 szkół z terenu – miasto powyżej 100 tys. mieszkańców. Rozkład procentowy szkół biorących udział w badaniu ilustruje poniższy wykres.

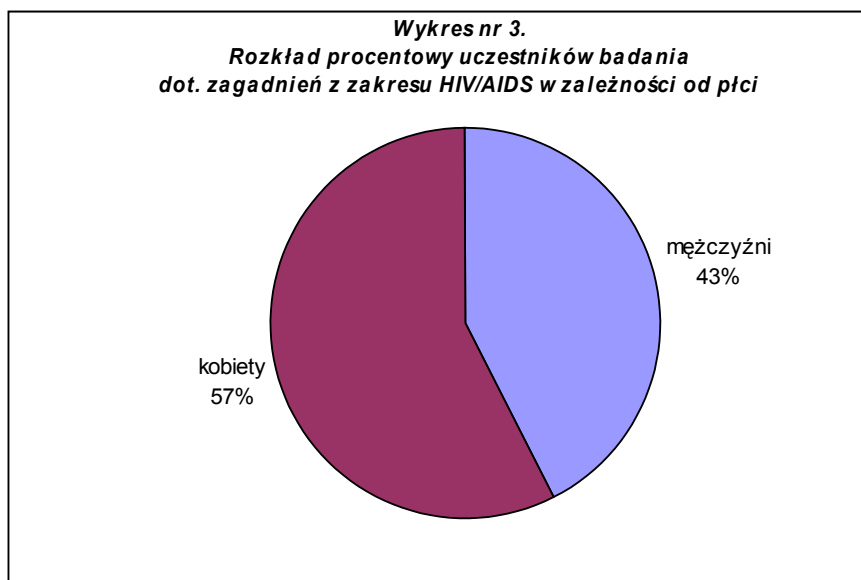

Szkoły ponadgimnazjalne biorące udział w badaniu, były zróżnicowane ze względu na typ: 14 Liceów Ogólnokształcących, 4 Zasadnicze Szkoły Zawodowe, 7 Techników (Wykres nr 2).

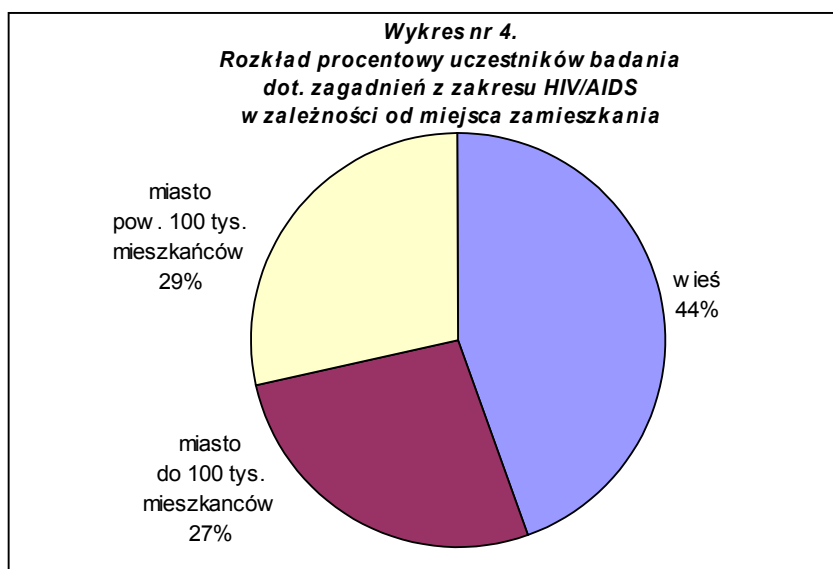

2. Dane dotyczące uczestników badania.

W badaniu wzięło udział **606 uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych** z terenu województwa pomorskiego. Wśród tej grupy uczniów **57% stanowiły kobiety, 43% - mężczyźni**. Wykres nr 3. ukazuje rozkład procentowy uczestników badania ze względu na płeć.

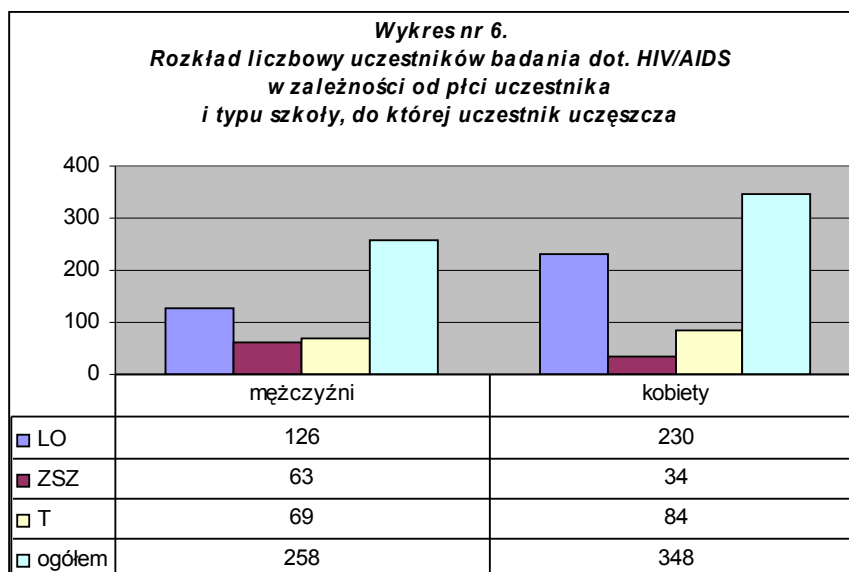
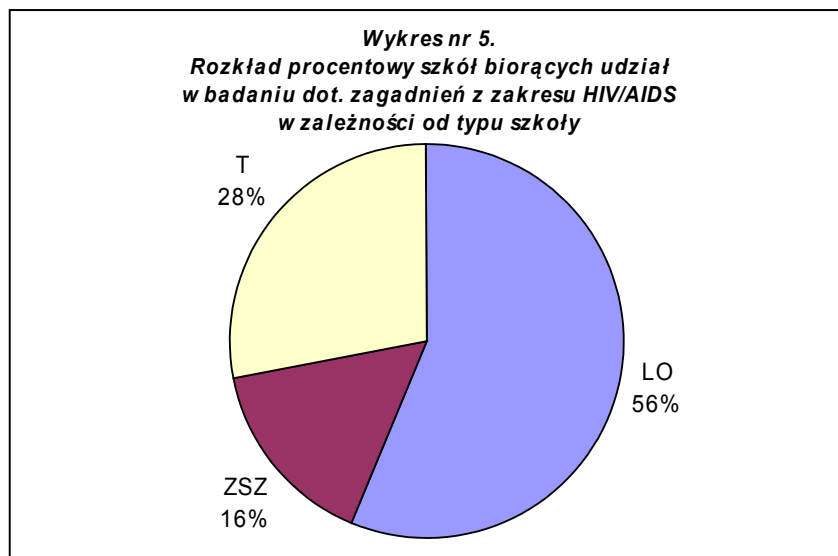

Uczniowie biorący udział w badaniu wywodzą się z różnych środowisk lokalnych: **44% uczniów mieszka na wsi, 27% uczniów określiło jako miejsce zamieszkania miasto do 100 tys. mieszkańców, 29% - mieszka w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców** – patrz Wykres nr 4.

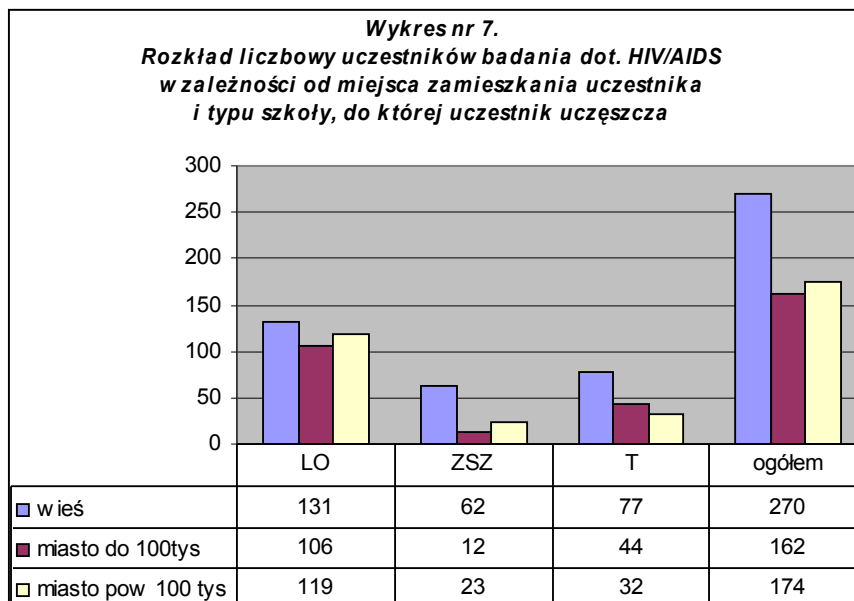
„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”
*Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych
na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS*

Wśród badanych uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych stanowią uczniowie Liceum Ogólnokształcącego – 56% ogółu uczestników, 28% stanowią uczniowie Technikum, 16% - uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej – porównaj dane Wykres nr 5.

Powyższy wykres ilustruje rozkład liczbowy uczestników badania dot. HIV/AIDS z uwzględnieniem płci ucznia i typu szkoły, do której uczęszcza. Można zauważyć, iż zdecydowanie więcej badanych uczennic niż uczniów uczęszcza do Liceum Ogólnokształcącego, prawie o połowę mniej uczennic niż uczniów uczęszcza do Zasadniczej Szkoły Zawodowej, porównywalna jest natomiast liczba badanych uczniów i uczennic w Technikum.

„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”
*Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych
na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS*

Rozkład liczbowy uczestników badania, z uwzględnieniem miejsca zamieszkania uczestnika i typu szkoły, do której uczęszcza uczestnik, przedstawiony został na Wykresie nr 7. Największą grupę uczniów stanowią uczniowie zamieszkujący na wsi, porównywalne są natomiast grupy uczniów ze środowisk: miasto do 100 tys. mieszkańców oraz miasto powyżej 100 tys. mieszkańców. Proporcjonalnie najwięcej uczniów, zamieszkałych w każdym środowisku: wieś, miasto do 100 tys. mieszkańców i miasto powyżej 100 tys. mieszkańców, uczęszcza do Liceum – wynika to prawdopodobnie z faktu największej liczby szkół licealnych wybranych do badania.

3. Analiza odpowiedzi uczniów na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety „Wiedza i postawy wobec HIV/AIDS wśród uczniów pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego”.

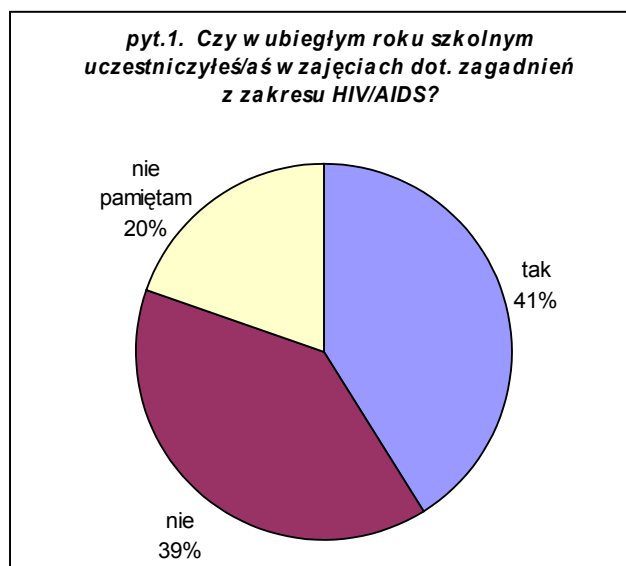
Uczniowie biorący udział w badaniu udzielali odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety dot. HIV/AIDS. Łącznie postawiono uczniom 14 pytań, z rozszerzeniem o pytania dopełniające np.: 1a, 1b itd. lub nienumerowane a wymagające uzupełnienia określonej kafeterii odpowiedzi. Niektóre pytania były pytaniami zamkniętymi - z określoną skalą odpowiedzi, inne miały charakter pytań otwartych.

Pytania zawarte w ankiecie dotyczyły następujących obszarów problematycznych:

- *Uczestnictwo uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych w zajęciach dot. zagadnień z zakresu HIV/AIDS.*
- *Sposoby pozyskiwania przez uczniów informacji na tematy związane z HIV/AIDS.*
- *Wiedza uczniów na temat HIV/AIDS.*
- *Postawa uczniów wobec osób będących nosicielem wirusa HIV lub chorych na AIDS.*

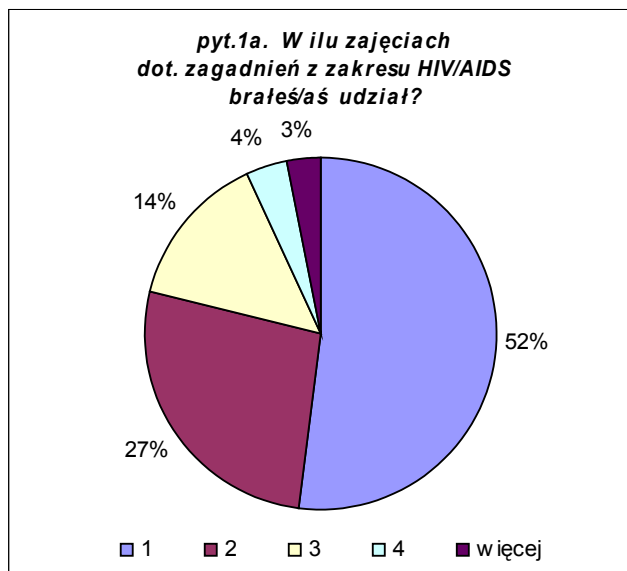
Poniżej przedstawiono analizę wyników odpowiedzi uczniów na poszczególne pytania ankietowe.

W **pytaniu 1** uczniowie odpowiadali, czy w ubiegłym roku szkolnym uczestniczyli w zajęciach dot. zagadnień z zakresu HIV/AIDS. **41% uczniów potwierdziło swój udział w tego typu zajęciach w ubiegłym roku szkolnym, 39% uczniów nie brało udziału, natomiast 20% badanych nie pamięta** lub nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

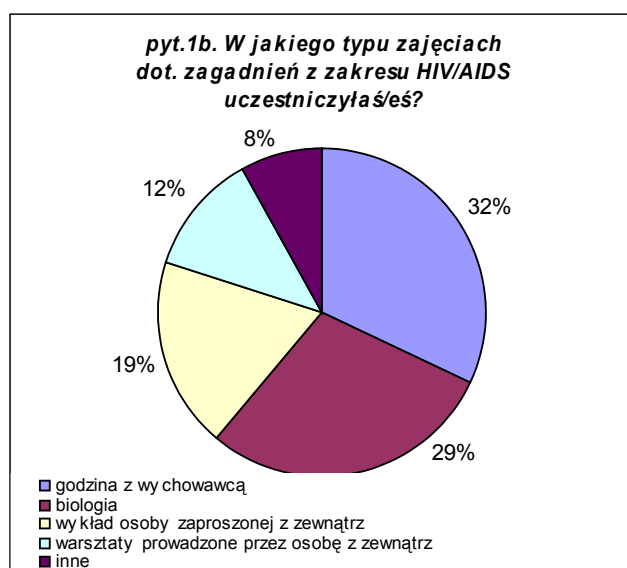

Uczniowie, którzy w pytaniu 1 udzieli odpowiedzi „tak”, odpowiadali na pytania 1a, 1b, 1c. Dla celów porównawczych ich odpowiedzi traktujemy jako 100%.

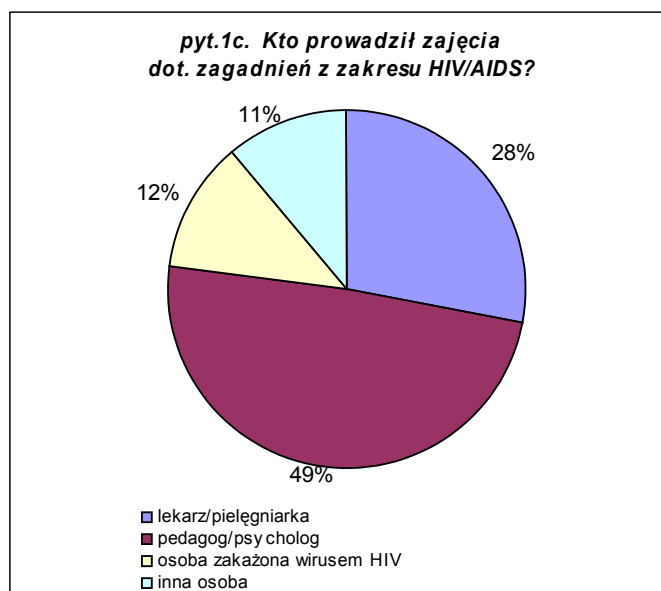
Analiza odpowiedzi uczniów na **pytanie 1a** pozwala stwierdzić, że **co drugi uczeń uczestniczył w 1 zajęciu dot. zagadnień z zakresu HIV/AIDS – 52% odpowiedzi, co czwarty uczeń uczestniczył 2 razy z tego typu zajęciach – 27% odpowiedzi.**

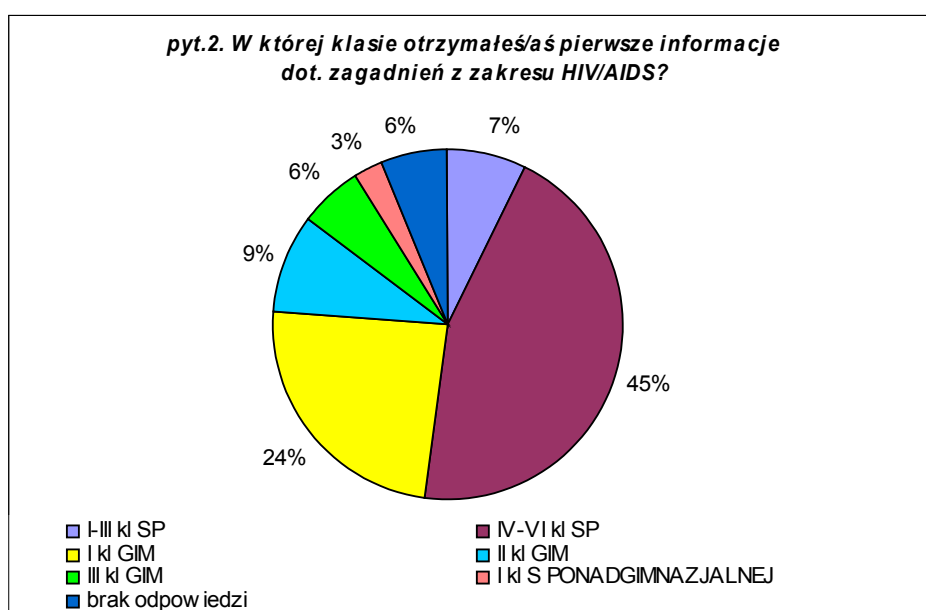
W **pytaniu 1b** uczniowie określali jakiego typu były to zajęcia. Najczęściej udzielano odpowiedzi, że były to następujące zajęcia: **godzina z wychowawcą – 32% odpowiedzi, biologia – 29% odpowiedzi.** Uczniowie (8% odpowiedzi) określali również, że uczestniczyli w innych zajęciach – były to np.: zajęcia „Wychowanie do życia w rodzinie”, wykłady prowadzone przez specjalistów, lekcje religii, zajęcia prowadzone w ośrodku dla narkomanów.

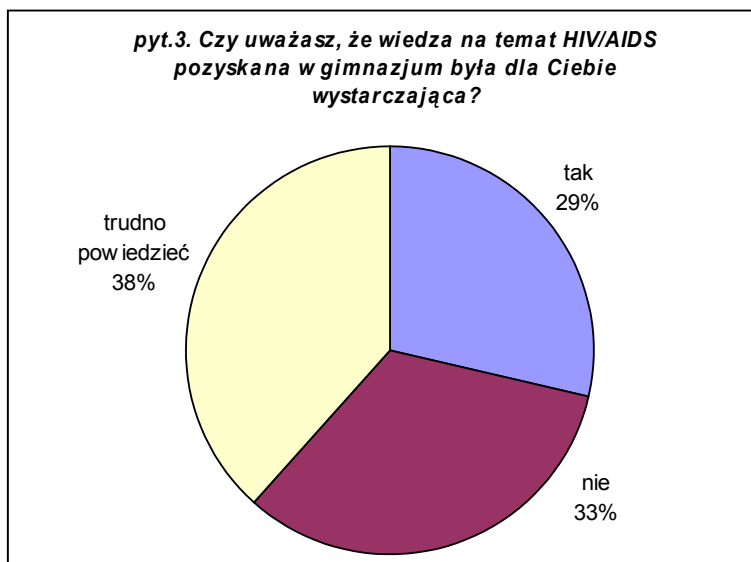
Odpowiedzi na pytanie 1c dotyczyły określenia, kto prowadził te zajęcia. **Najczęściej zajęcia dot. zagadnień z zakresu HIV/AIDS prowadzone były przez pedagoga lub psychologa – 49%** uczniów wskazało taką odpowiedź, często prowadzonymi byli także **lekarz lub pielęgniarka – 28%** odpowiedzi. W wariancie odpowiedzi „inna osoba” – uczniowie wskazywali m.in.: wykładowców z uczelni wyższych, osoby, które są znajomymi zakażonych wirusem HIV lub spotkały się z chorobą AIDS, policjantów itp.

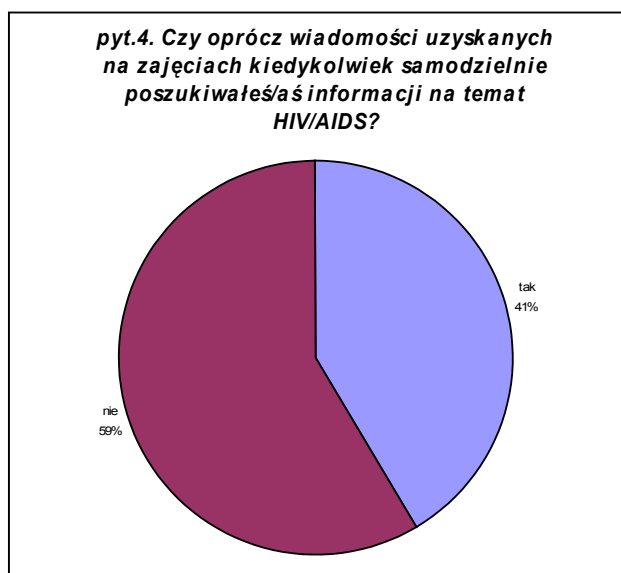
W pytaniu 2 badani uczniowie określali, w której klasie otrzymali pierwsze informacje dot. zagadnień z zakresu HIV/AIDS. **Najwięcej osób otrzymało takie informacje w klasach IV-VI szkoły podstawowej – 47%**, kolejno w klasie I, II lub III gimnazjum - w różnym rozkładzie – łącznie 39% uczniów otrzymało pierwsze informacje związane z zagadnieniem HIV/AIDS, 6% uczniów nie udzieliło odpowiedzi.

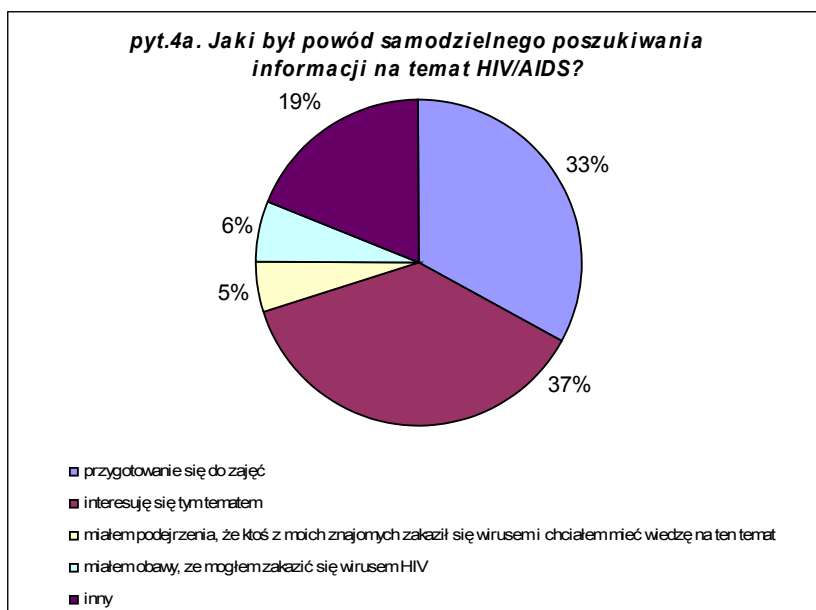
Odpowiedzi na **pytanie 3** były oceną uczniów, czy wiedza na temat HIV/AIDS pozyskana w gimnazjum była dla nich wystarczająca. **29% badanych uważało, że wiedza zdobyta w gimnazjum na temat HIV/AIDS była wystarczająca, 33% uczniów określiło, że wiedza była niewystarczająca, natomiast 38% nie potrafiło zająć stanowiska w tej kwestii.**

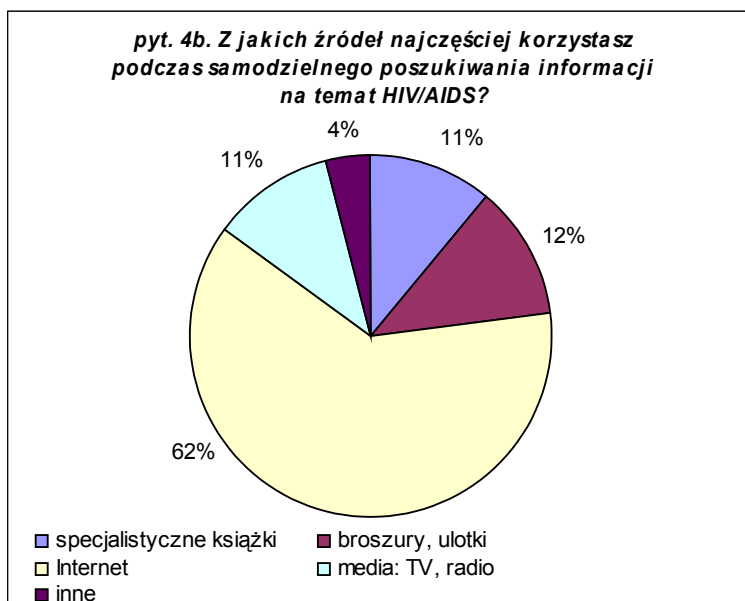
Uczniowie w **pytaniu 4** odpowiadali, czy oprócz wiadomości uzyskanych na zajęciach kiedykolwiek samodzielnie poszukiwali informacji na temat HIV/AIDS. Wyniki świadczą o tym, że **41% badanych uczniów samodzielnie poszukuje informacji na temat HIV/AIDS, natomiast co trzeci uczeń zadowolił się wiadomościami uzyskanymi na zajęciach i samodzielnie nie poszukiwał innych.**

W **pytaniu 4a**, uczniowie określali spośród podanych wariantów odpowiedzi, jaki był powód samodzielnego poszukiwania informacji na temat HIV/AIDS. **Najczęściej jako powód wymieniano: przygotowanie się do zajęć/sprawdzianów – 33% oraz zainteresowanie tym tematem – 37% odpowiedzi.** Co piąty uczeń miał inny powód, były to np.: ciekawość, oglądany film wywołał zainteresowanie tematem, zainteresowanie medycyną, uczniowie chcieli wiedzieć więcej na temat HIV/AIDS, ponieważ ich znajomi są zarażeni HIV lub chorzy na AIDS.

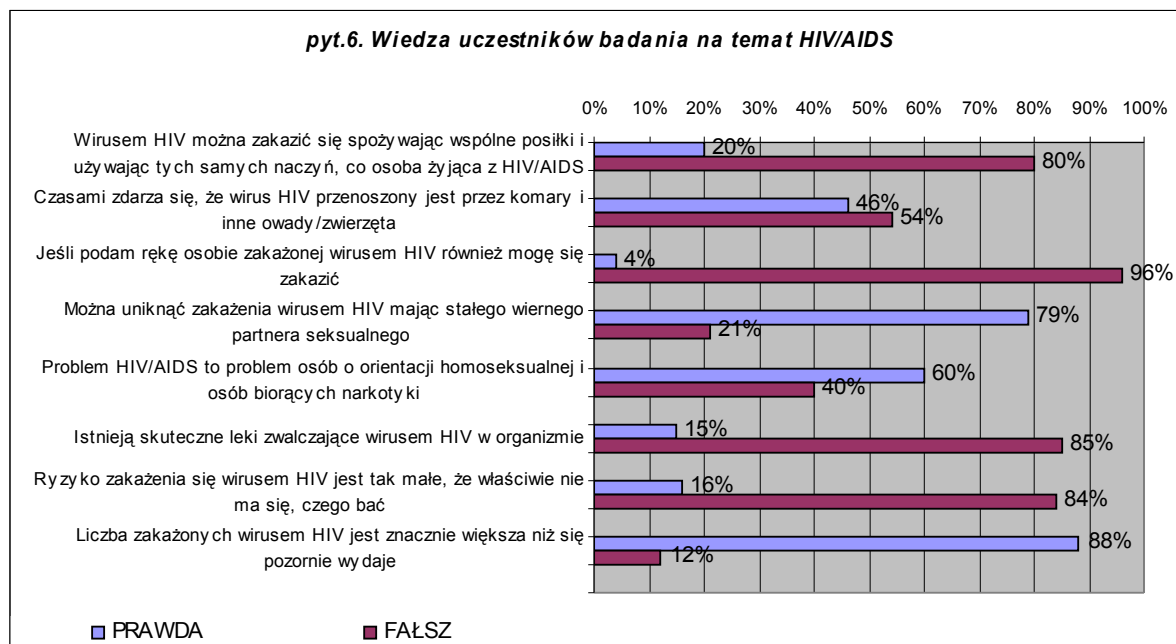
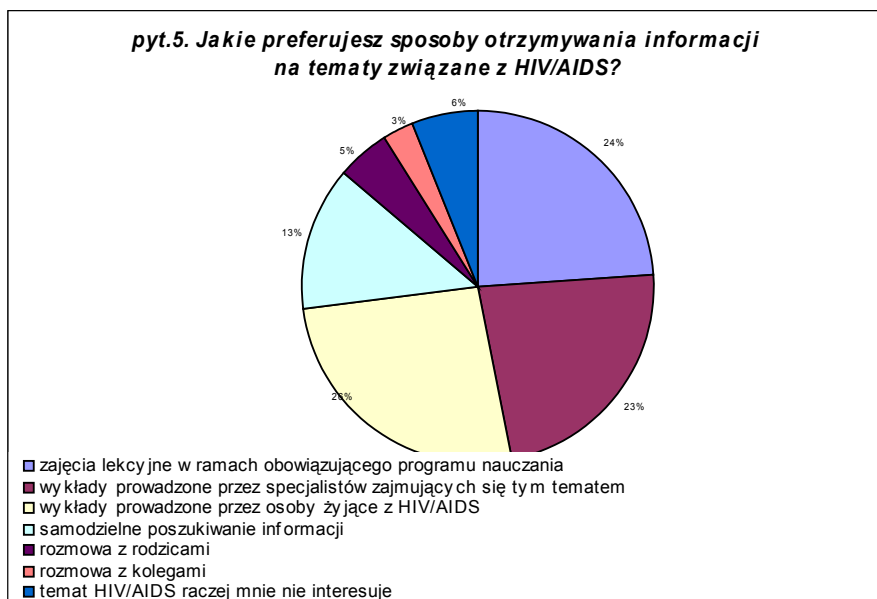

Uczniowie dookreślili w odpowiedzi na **pytanie 4b**, z jakich źródeł najczęściej korzystali podczas samodzielnego poszukiwania informacji na temat HIV/AIDS. **Najwięcej odpowiedzi wskazuje, że najpopularniejszym źródłem informacji jest Internet – 62% uzyskanych odpowiedzi.** Badani uczniowie deklarowali, także źródła poszukiwania samodzielnego poszukiwania informacji na temat HIV/AIDS, którymi są: korzystanie ze specjalistycznych książek (11%), broszur/ulotek (12%) oraz z mediów (11%).

„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”
*Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych
na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS*

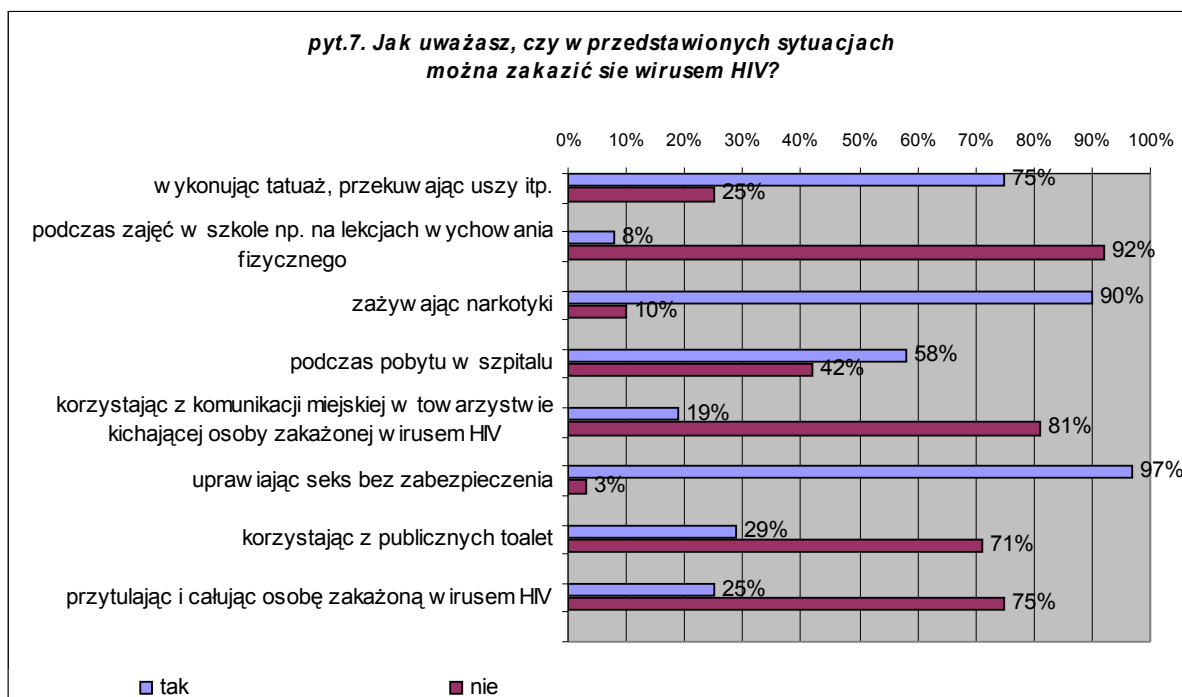
Informacje na tematy związane z HIV/AIDS uczniowie chcieliby otrzymywać w różnorodny sposób. Każdy uczeń w pytaniu 5 mógł podać kilka wariantów odpowiedzi, stąd jako 100% traktowana była suma wszystkich odpowiedzi. Trzy kategorie uzyskały największą preferencję: **wykłady/warsztaty prowadzone przez osoby żyjące z HIV/AIDS – 26% sumy odpowiedzi, zajęcia lekcyjne w ramach obowiązującego programu nauczania – 24% oraz wykłady/warsztaty prowadzone przez specjalistów zajmujących się tym tematem – 23%**. Temat HIV/AIDS raczej nie interesuje niektórych uczniów – świadczy o tym 6% deklarowanych odpowiedzi.

Pytanie 6 związane było ze wskazaniem, które zdaniem badanych uczniów, spośród podanych twierdzeń są prawdziwe, które natomiast są fałszywe. W pytaniu tym badana była wiedza uczniów na temat HIV/AIDS. Rozkład procentowy

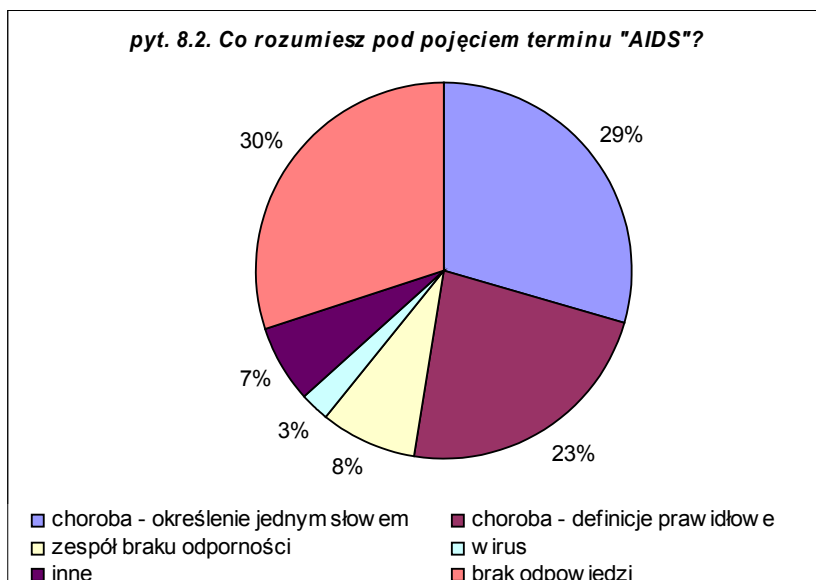
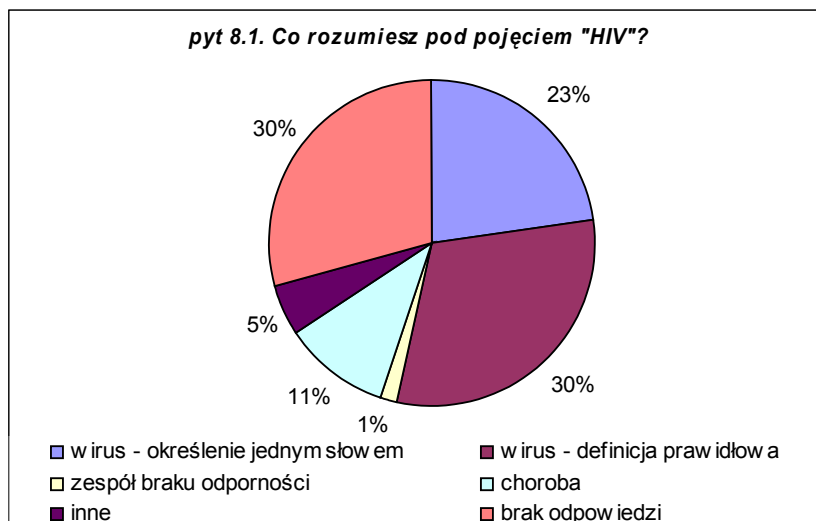
odpowiedzi ilustruje powyższy wykres. Z analizy danych wynika, że żadne ze zdań nie zostało określone jednoznacznie przez uczniów jako na pewno prawdziwe lub na pewno fałszywe. Może to zatem świadczyć o niepełnej wiedzy uczniów na temat HIV/AIDS.

Podobnie w **pytaniu 7**, w którym uczniowie biorący udział w badaniu mieli odpowiedzieć, czy w pewnych sytuacjach można zakazić się wirusem HIV, żadna z tych sytuacji nie została jednoznacznie wskazana jako najbardziej sprzyjająca zakażeniu wirusem HIV. Można zatem ponownie wnioskować, że wiedza uczniów w tym zakresie nie jest wystarczająca.

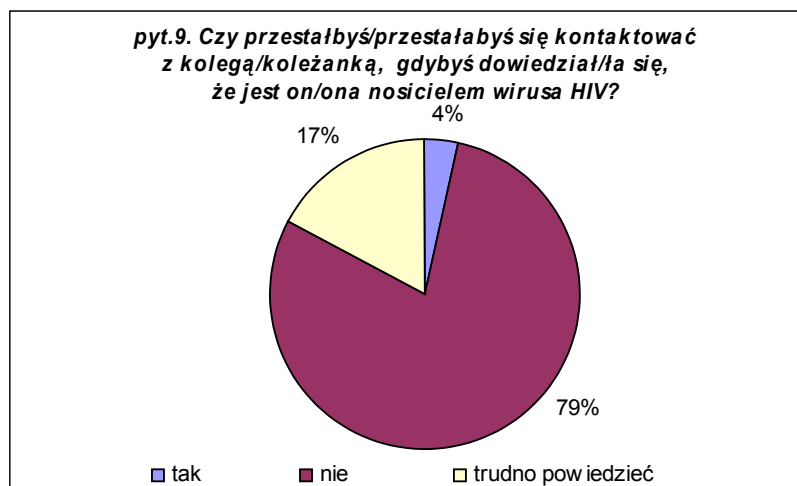

Kolejne pytanie zawierało polecenie opisanie, co uczniowie rozumieją pod pojęciem terminu HIV – **pytanie 8.1** oraz co rozumieją pod pojęciem terminu AIDS – **pytanie 8.2**. Pytanie miało charakter pytania otwartego, dlatego też na potrzebę analizy uzyskane odpowiedzi zostały skategoryzowane. Każdemu terminowi zostało przypisanych po sześć kategorii ogólnych - patrz niżej. Uczniowie udzielając odpowiedzi najczęściej odpowiadali prawidłowo określając jednym słowem lub podając definicję pojęcia „HIV” i „AIDS” – odpowiednio w przypadku „HIV” – **23% i 30% odpowiedzi prawidłowych**, w przypadku „AIDS” – **29% i 23% prawidłowych odpowiedzi**. W jednakowym stopniu - po 30% - daje się zauważyć występujący brak odpowiedzi w określeniu obu terminów przez uczniów. Często uczniowie stosowali zamiennie określenie wirus / choroba dla obu pojęć. I tak dla określenia „HIV” – w 11% odpowiedzi zamiast określenia „wirus” wskazywali określenie „choroba”, natomiast dla pojęcia „AIDS” – uczniowie udzielili 3% odpowiedzi z użyciem nieprawidłowego wyjaśnienia – „wirus”. Taki stan rzeczy może świadczyć o braku wiedzy i niezrozumieniu pojęć „HIV” i „AIDS”. Patrz wykresy przedstawione poniżej.

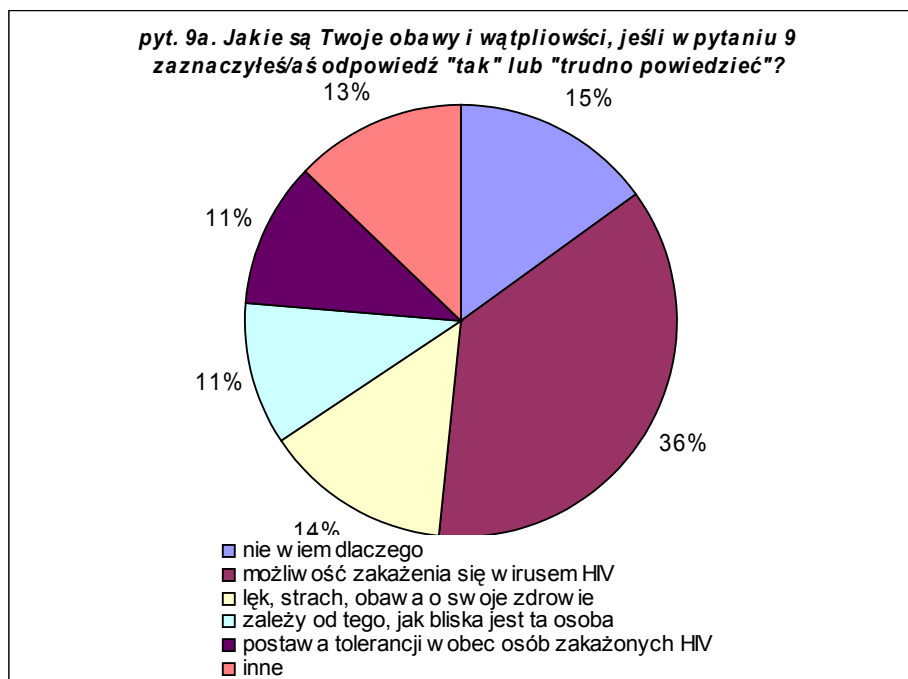
„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”
*Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych
na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS*

Odpowiedzi **na pytanie 9** pozwalają oszacować, czy badani uczniowie przestaliby się kontaktować ze swoimi kolegami/koleżankami, jeśli dowiedzieliby się, że są oni/one nosicielami wirusa HIV.

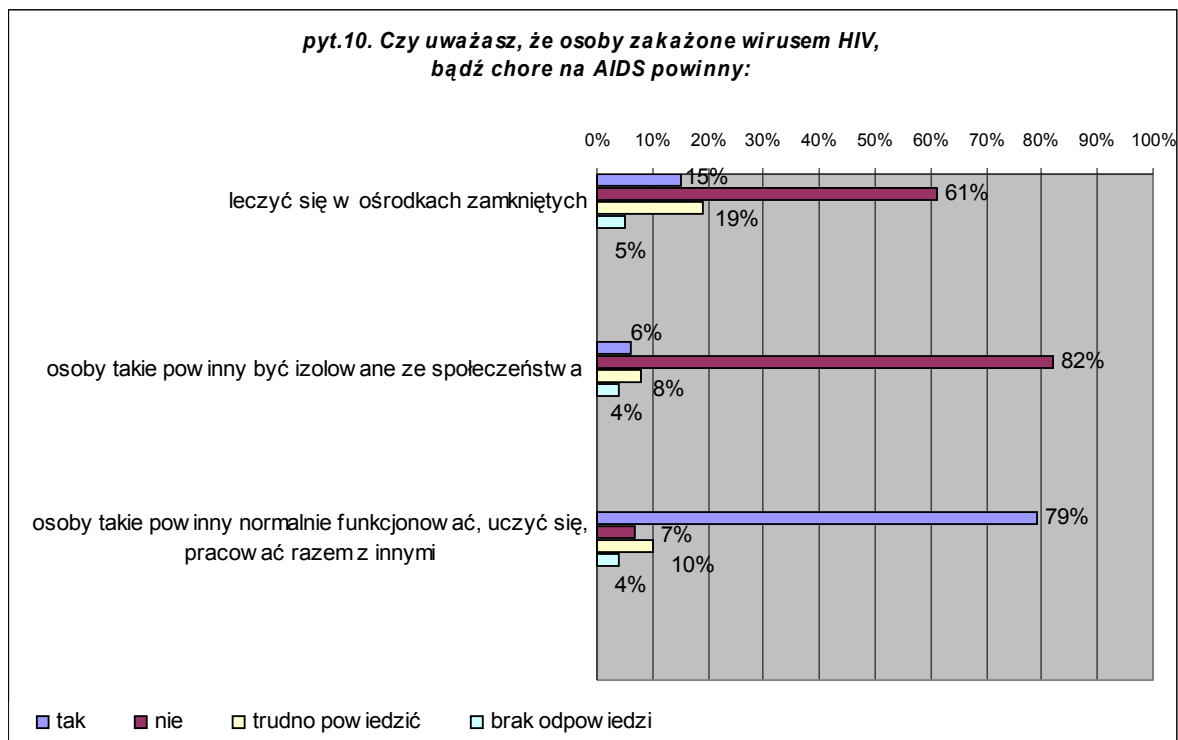
Zdecydowana większość uczniów deklaruje, że w przypadku gdyby dowiedzieli się, że ich kolega/koleżanka jest nosicielem wirusa HIV nie przestaliby się z nim/nią kontaktować – świadczy o tym 79% uzyskanych odpowiedzi. 4 % odpowiadających potwierdza, że przestaloby kontaktować w takim przypadku, natomiast 17% określa „trudno powiedzieć”. Uczniowie, którzy w pytaniu 9 odpowiedzieli „tak” lub „trudno powiedzieć”, w pytaniu 9a wyjaśniali swoje obawy i wątpliwości w tym względzie - łącznie 93 uczniów udzieliło odpowiedzi – co dla potrzeb niniejszej analizy stanowi 100%. Uzyskane odpowiedzi poddane były kategoryzacji, wyniki ilustruje poniższy wykres.

Najwięcej wyników świadczy o obawie odpowiadających **możliwością zakażenia się wirusem HIV – 36%**, niektórzy uczniowie odpowiadali także, że powodem zerwania kontaktów z zarażonymi koleżanką lub kolegą jest najogólniej lęk, strach o własne zdrowie – 14%. Znaczna liczba odpowiedzi wskazuje na postawę tolerancji wobec osób zakażonych oraz warunkuje zerwanie kontaktów w zależności od tego, jak bliską osobą jest zakażony/a - odpowiednio po 11%. Ponadto uzyskano 15% odpowiedzi „nie wiem dlaczego” i 13 % odpowiedzi objętych kategorią „inne”. Wśród odpowiedzi „inne” były stwierdzenia typu: „wolę nie ryzykować”, „ciężko do takiej osoby dotrzeć, rozmawiać z nią”, „tak jakoś dziwnie byłoby z nim przebywać” itp.

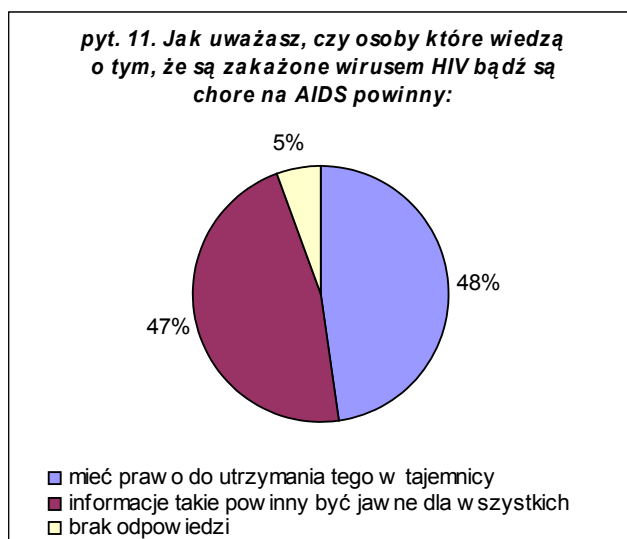
Pytanie 10 zawierało ocenę uczniów, czy osoby zakażone HIV lub chore na AIDS powinny: leczyć się w ośrodkach zamkniętych, być izolowane ze społeczeństwa, powinny normalnie funkcjonować, uczyć się, pracować razem z innymi. Każdy uczeń mógł udzielić odpowiedzi: „tak”, „nie” oraz „trudno powiedzieć”. Rozkład procentowy uzyskanych odpowiedzi prezentowany jest poniżej.

„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”
*Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych
 na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS*

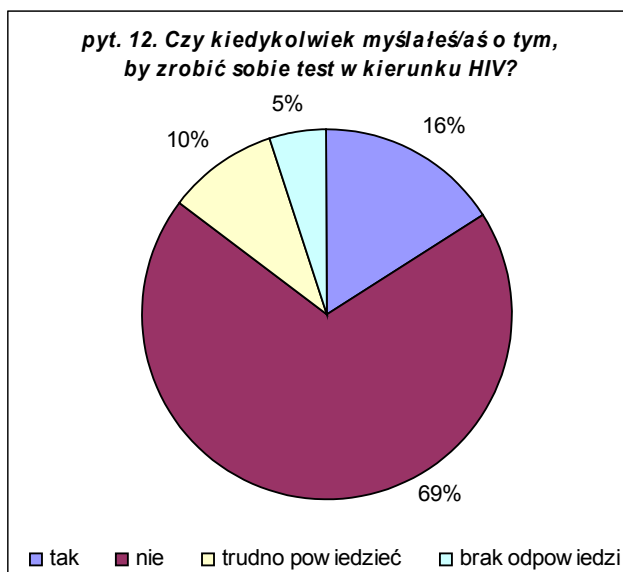
Analiza danych pozwala wnioskować o wysokim stopniu tolerancji badanych uczniów wobec osób zakażonych HIV lub chorych na AIDS. **79% uczniów uważa, że osoby zakażone HIV lub chore na AIDS powinny normalnie funkcjonować, uczyć się, pracować razem z innymi.** Zdaniem uczniów nie powinno się tych osób izolować ze społeczeństwa – 82% odpowiedzi „nie”. 61% uczniów odpowiadających na pytanie 10 uważa, że nie muszą one być leczone w ośrodkach zamkniętych.

Dodatkowe informacje, związane z postawą tolerancji badanych uczniów wobec osób zakażonych wirusem HIV lub chorych na AIDS, pozyskano w odpowiedziach na **pytanie 11**. Zapytano uczniów, jakie jest ich zdanie, czy osoby zakażone HIV lub chore na AIDS powinny mieć prawo do utrzymania tego w tajemnicy oraz czy informacje takie powinny być jawne dla wszystkich.

Jak wynika z danych, przedstawionych na powyższym wykresie, odpowiedzi uczniów rozłożyły się równomiernie w obu kategoriach: **48% odpowiadających uważa, że osoby zakażone HIV lub chore na AIDS powinny mieć prawo do utrzymania tego w tajemnicy natomiast 47% twierdzi, że informacje takie powinny być jawne dla wszystkich.** 5% biorących udział w badaniu nie wyraziło zdania.

W **pytaniu 12** zapytano uczniów, czy kiedykolwiek myśleli o tym, by zrobić sobie test w kierunku HIV.

69% uczniów odpowiedziało, że nie brało tego pod uwagę, 16% myślało o poddaniu się testowi w kierunku HIV. Jako powody myślenia o tym, by zrobić sobie taki test uczniowie wskazywali różne odpowiedzi – wyniki zbiorcze **pytania 12a** przedstawione zostały na poniższym wykresie.

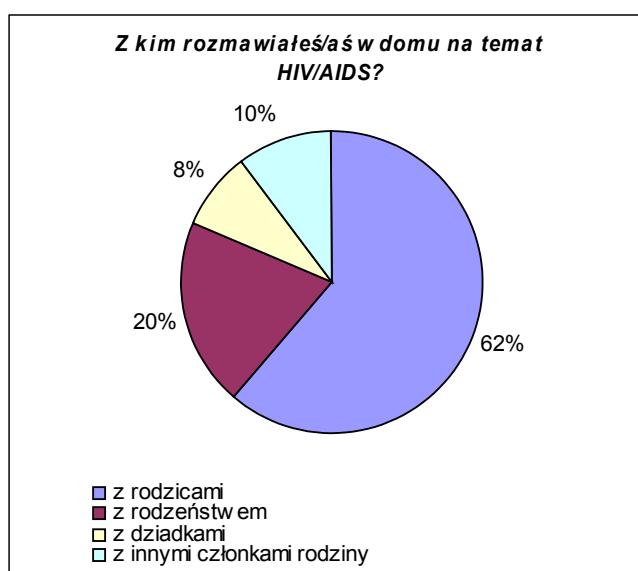

Uczniowie najczęściej odpowiadali, że powodem takich myśli była **ciekawość – 34% uzyskanych odpowiedzi**. Znaczna ilość odpowiedzi wskazywała, że uczniowie myśleli o zrobieniu sobie testu w kierunku HIV **pod wpływem zajęć w szkole dot. HIV/AIDS – 20%, kontakty seksualne, których doświadczyli – 18% odpowiedzi oraz informacje uzyskane z TV, Internetu i innych mediów – 12%**.

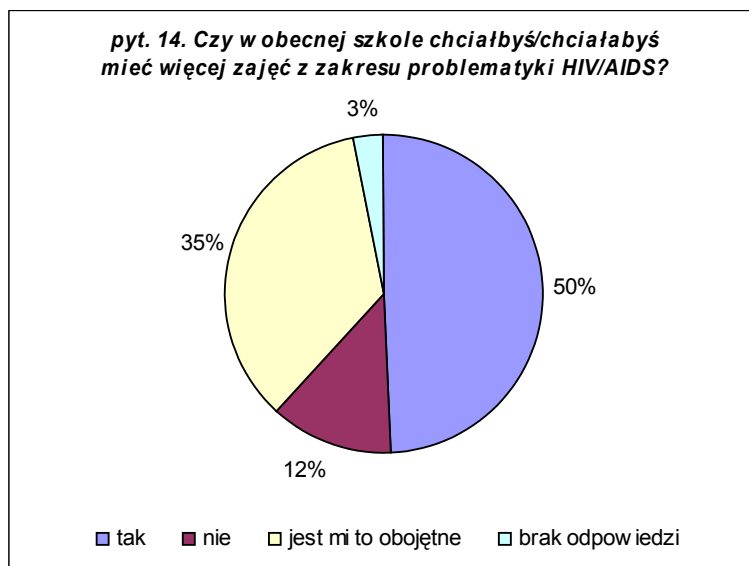
Tematy związane z HIV/AIDS były przedmiotem rozmów z członkami środowiska domowego – 37% uczniów biorących udział w badaniu w odpowiedzi na **pytanie 13** potwierdziła ten fakt. Natomiast znacznie **większa grupa uczniów deklarowała, że nie rozmawiała w domu na temat HIV/AIDS – 59% odpowiedzi –** porównaj wykres poniżej.

Uczniowie najczęściej rozmawiali na temat HIV/AIDS **z rodzicami – 62% odpowiedzi oraz z rodzeństwem - 20%**.

Pytanie 14 badało potrzeby uczniów odnośnie zwiększenia w obecnej szkole ilości zajęć z zakresu problematyki HIV/AIDS. **Połowa uczniów chciałaby mieć w obecnej szkole więcej zajęć z zakresu problematyki HIV/AIDS, 35% uczniów jest to obojętne.**

„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”
*Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych
na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS*

Załączniki:

Załącznik nr 1

**Wykaz szkół ponadgimnazjalnych
wybranych losowo do przeprowadzenia badania w ramach
„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”**

Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców

L.p.	Nazwa szkoły	Adres	Tel. kontaktowy
1.	X Liceum Ogólnokształcące	80-371 Gdańsk ul. Jagiellońska 11 xlo@op.pl	553-19-11 553-99-92 f
2.	XX Liceum Ogólnokształcące im. Zbigniewa Herberta	80-287 Gdańsk ul. Dobrowolskiego 6 bo2002@interia.pl	347-97-12 f
3.	XV Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Licealnych i Policealnych	80-460 Gdańsk ul. Pilotów 7 sekretariat@xvLo.gda.pl	556-51-95 556-54-01 f 39
4.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3 w Szkołach Gastronomiczno- Hotelarskich	80-441 Gdańsk Al. Legionów 7 zsz3dyr@ids.pl sekretariat@zsgch.ids.pl	341-36-39 f
5.	Technikum Nr 5 w Państwowych Szkołach Budownictwa	80-266 Gdańsk ul. Grunwaldzka 238 szkola@psb.neostrada.pl	341-02-30 341-64-61 f
6.	I Akademickie Liceum Ogólnokształcące im. Zasłużonych Ludzi Morza	81-547 Gdynia ul. Folwarczna 2 1alo-sekretariat@wp.pl sekretariat@1alo.org	664-82-36 f
7.	IV Liceum Ogólnokształcące im. Komisji Edukacji Narodowej	81-206 Gdynia ul. Morska 186 dyr4lo@o2.pl ivlogdynia@o2.pl	623-08-53 623-15-21 f
8.	IX Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	81-346 Gdynia ul. Żeromskiego 31 lo9.gdynia@wp.pl	661-43-63 f
9.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół Zawodowych Nr 2	81-007 Gdynia ul. Chylońska 237 zsz2gdynia@wp.pl	623-67-53 f
10.	Technikum w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych	81-542 Gdynia ul. Orłowska 57 zsaegdynia@poczta.onet.pl	624-82-86 624-84-33

„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”
*Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych
na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS*

Miasta do 100 tys. mieszkańców

1.	III Liceum Ogólnokształcące	81-881 Sopot ul. Kolberga 15 sekretariat@3lo.sopot.pl	550-69-81 551-96-90 f
2.	IV Liceum Ogólnokształcące	76-200 Słupsk, ul. Grottgera 13 4lo.slupsk@interia	843-97-32
3.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1	76-200 Słupsk, ul. Szczecińska 60 sekretariat@zsp1slupsk.pl	843-31-78
4.	Technikum Nr 3 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4	84-200 Wejherowo ul. Sobieskiego 344 zspg4.wejherowo@interia.pl	672-24-15 672-20-95 f
5.	I Liceum Ogólnokształcące <i>im. Marii Skłodowskiej-Curie</i>	83-110 Tczew ul. Szkoły Morskiej 1 pierwsze.liceum.tczew@gmail.com	531-05-25 f
6.	Technikum w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3	82-200 Malbork ul. Wojska Polskiego 502 zs@zs.malbork.pl	646-00-30 646-00-31f
7.	Zasadnicza Szkoła zawodowa w Powiatowym Zespole Szkół Nr 2	83-400 Kościerzyna ul. Wybickiego 1 pzs2@wp.pl	686-35-86 686-35-89 f
8.	I Liceum Ogólnokształcące <i>im. H. Derdowskiego</i>	83-300 Kartuzy ul. Klasztorna 4 1alo-sekretariat@wp.pl	681-04-34 f
9.	II Liceum Ogólnokształcące <i>im. Gen. Władysława Andersa</i>	89-600 Chojnice ul. Świętopełka 1 2lochojnice@wp.pl	397-20-21 f
10.	I Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1	84-300 Lębork, ul. Dygasińskiego 14 1lolebork@op.pl	862-12-93

Wieś

1.	Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych	84-222 Strzecz, ul. Derdowskiego 1 strzecz@wp.pl	676-91-01
2.	Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Gospodarki Żywnościowej	Smętowo 83-230 Smętowo Graniczne zsgz_smetowo@wp.pl	561-90-41
3.	Technikum w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Kłaninie	Kłanino, 84-107 Starzyno zsp.klanino@wp.pl	673-87-83
4.	Technikum w Powiatowym Zespole Szkół w Lubaniu	Lubań 83-422 Nowy Barkoczyn pzsluban@op.pl	688-20-49
5.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	83-340 Sierakowice, ul. Dworcowa 3 sierakowiczsa@poczta.onet.pl	681-62-70

**„Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”
Diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych
na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS**

Załącznik nr 2

Pismo Pomorskiego Kuratora Oświaty dot. diagnozy wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS.

PN-EN-ISO 9001:2001

KURATORIUM OŚWIATY W GDAŃSKU

80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27

tel.: (0-58) 307-73-89, 307-73-08

fax: (0-58) 301-80-23

NIP: 583-21-23-974

e-mail: kuratorium@kuratorium.gda.pl

<http://www.kuratorium.gda.pl>

REGON 006473076

Gdańsk, 8 grudnia 2008 r.

Szanowni Państwo,
Dyrektorzy
Szkół ponadgimnazjalnych
w województwie pomorskim

Uprzejmie informuję, że Pani/Pana szkoła została wytypowana spośród szkół ponadgimnazjalnych województwa pomorskiego do przeprowadzenia badania w ramach „Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011” realizowanego przez Urząd Marszałkowski w Gdańsku we współpracy z Kuratorium Oświaty w Gdańsku, Wojewódzką Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Gdańsku i Pomorskim Centrum Zdrowia Publicznego w Gdańsku.

Celem badania jest diagnoza wiedzy uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych na terenie województwa pomorskiego na temat HIV/AIDS.

Zwracam się zatem z prośbą o przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczniów jednej losowo wybranej pierwszej klasy w Państwa Szkole.

W związku z powyższym, proszę o wydrukowanie załączonego kwestionariusza ankiety dla każdego uczestnika i przeprowadzenie badania w szkole. Następnie proszę o dokonanie zestawienia zbiorczego wyników ankiety (zestawienie liczbowe), dopisanie nazwy szkoły, ilości uczniów biorących udział w badaniu i przesłanie zestawienia w formie elektronicznej na adres: analiza@kuratorium.gda.pl w **nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 stycznia 2009r.**

Wszystkie kwestionariusze ankiet w wersji papierowej wypełnione przez uczniów wraz z zestawieniem zbiorczym szkolnym proszę przesłać pocztą tradycyjną również w terminie do 15 stycznia 2009 r. na adres:

**Wydział Diagnoz i Analiz Edukacyjnych
ul. Okopowa 21/27,
80-810 Gdańsk**

Liczę na życzliwość i wsparcie Państwa w realizacji „Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011”.

Jestem przekonany, że udział uczniów z Państwa szkoły w w/w programie przyczyni się do podjęcia efektywnych działań profilaktycznych i kształtowania postaw prozdrowotnych wśród młodzieży województwa pomorskiego.

Z wyrazami szacunku

PCMORSKI KURATOR OŚWIATY

Zdzisław Szudrowicz

W załączeniu:
Kwestionariusz ankiety

Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Kwestionariusz ankiety

**Wiedza i postawy wobec HIV/AIDS wśród uczniów pierwszych klas szkół
ponadgimnazjalnych na terenie woj. pomorskiego.**

Niniejsza ankieta ma na celu poznanie Twojej aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS. Jest opracowana, w związku z realizacją Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007 – 2011 przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Gdańsku, Pomorskim Kuratorium Oświaty w Gdańsku i Pomorskim Centrum Zdrowia Publicznego w Gdańsku.

Ankieta jest anonimowa.

Ważne jest, aby Twoje odpowiedzi były szczere i zgodne z Twoją aktualną wiedzą.
Wybraną odpowiedź podkreśl.

Płeć: M K

Miejsce zamieszkania:

- Wieś
- Miasto do 100 tysięcy mieszkańców
- Miasto pow. 100 tysięcy mieszkańców

**1. Czy w ubiegłym roku szkolnym uczestniczyłeś(aś) w zajęciach dot. zagadnień
z zakresu HIV/AIDS?**

- ✓ Tak
- ✓ Nie
- ✓ Nie pamiętam

1a. Jeśli tak, to w ilu tego typu zajęciach brałeś(aś) udział?

- ✓ 1
- ✓ 2
- ✓ 3
- ✓ 4
- ✓ więcej, ile?.....

1b. Jakiego typu były to zajęcia?

- ✓ godzina z wychowawcą
- ✓ lekcja biologii
- ✓ wykład osoby zaproszonej z zewnątrz
- ✓ zajęcia warsztatowe poprowadzone przez osobę z zewnątrz
- ✓ inne, jakie?.....

1c. Kto prowadził te zajęcia?

- ✓ nauczyciel
- ✓ lekarz/pielęgniarka
- ✓ pedagog/psycholog
- ✓ osoba zakażona wirusem HIV
- ✓ inna osoba – jaka?.....

2. Czy pamiętasz, w której klasie otrzymałeś(aś) pierwsze informacje dot. zagadnień HIV/AIDS?

- ✓ I – III klasy szkoły podstawowej
- ✓ IV- VI klasy szkoły podstawowej
- ✓ I klasy gimnazjum
- ✓ II klasy gimnazjum
- ✓ III klasy gimnazjum
- ✓ I klasy liceum, technikum...

3. Czy uważasz, że wiedza na temat HIV/AIDS pozyskana w gimnazjum była dla Ciebie wystarczająca?

- ✓ Tak
- ✓ Nie
- ✓ Trudno powiedzieć

4. Czy oprócz wiadomości uzyskanych na zajęciach kiedykolwiek samodzielnie poszukiwałeś(aś) informacji na temat HIV/AIDS?

- ✓ Tak
- ✓ Nie

4a. Jeśli tak – podkreśl, jaki był powód?

- przygotowanie się do zajęć/sprawdzianów
- interesuję się tym tematem
- miałem podejrzenia, że ktoś z moich znajomych zakażył się wirusem i chciałem mieć wiedzę na ten temat
- miałem(am) obawy, że mogłem(am) zakażyć się wirusem HIV
- inny, jaki?.....

4b. Podczas poszukiwania samodzielnych informacji na temat HIV/AIDS, z jakich źródeł najczęściej korzystasz? Podkreśl wybrane odpowiedzi.

- specjalistyczne książki
- broszury, ulotki
- Internet
- media: TV, radio
- inne, jakie?.....

5. Podkreśl preferowane przez Ciebie sposoby otrzymywania informacji na tematy związane z HIV/AIDS

- ✓ zajęcia lekcyjne w ramach obowiązującego programu nauczania
- ✓ wykłady/warsztaty prowadzone przez specjalistów zajmujących się tym tematem
- ✓ wykłady/warsztaty prowadzone przez osoby żyjące z HIV/AIDS
- ✓ samodzielne poszukiwanie informacji (Internet, książki...)
- ✓ rozmowa z rodzicami
- ✓ rozmowa z koleżanką/kolegą
- ✓ temat HIV/AIDS raczej mnie nie interesuje

6. Wiedza na temat HIV/AIDS

Przy każdym poniższym twierdzeniu zaznacz wstawiając znak X, czy twoim zdaniem jest ono prawdziwe czy też fałszywe.

	Prawda	Falsz
Wirusem HIV można zakażać się spożywając wspólne posiłki i używając tych samych naczyń, co osoba żyjąca z HIV/AIDS		
Czasami zdarza się, że wirus HIV przenoszony jest przez komary i inne owady/zwierzęta		
Jeśli podam rękę osobie zakażonej wirusem HIV również mogę się zakażać		
Można uniknąć zakażenia wirusem HIV mając stałego wiernego partnera seksualnego		
Problem HIV/AIDS to problem osób o orientacji homoseksualnej i osób biorących narkotyki		
Istnieją skuteczne leki zwalczające wirusa HIV w organizmie		
Ryzyko zakażenia się wirusem HIV jest tak małe, że właściwie nie ma się, czego bać		
Liczba zakażonych wirusem HIV jest znacznie większa niż się pozornie wydaje		

7. Jak uważasz, czy w przedstawionych poniżej sytuacjach można zakażać się wirusem HIV? Wstaw znak X w odpowiednią kolumnę.

	Tak	Nie
Wykonując tatuaż, przekłuwając uszy itp.		
Podczas zajęć w szkole np. na lekcjach wychowania fizycznego		
Zażywając narkotyki		
Podczas pobytu w szpitalu		
Korzystając z komunikacji miejskiej w towarzystwie kichającej osoby zakażonej wirusem HIV		
Uprawiając seks bez zabezpieczenia		
Korzystając z publicznych toalet - WC		
Przytulając i całując osobę zakażoną wirusem HIV		

8. Co rozumiesz pod pojęciem terminu:

HIV.....

AIDS.....

9. Gdybyś dowiedział(a) się, że twój kolega/koleżanka jest nosicielem wirusa HIV, to czy przestałbyś/przestałabyś się z nim/nią kontaktować?

- ✓ TAK
- ✓ Nie
- ✓ Trudno powiedzieć

9a. Jeśli zaznaczyłeś(aś) odpowiedź „tak” lub „trudno powiedzieć” wyjaśnij swoje obawy i wątpliwości:

.....
.....
.....

**10. Czy uważasz, że osoby zakażone wirusem HIV bądź chore na AIDS powinny:
Zaznacz krzyżykiem w odpowiedniej kolumnie.**

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Leczyć się w ośrodkach zamkniętych			
Osoby takie powinny być izolowane ze społeczeństwa			
Osoby takie powinny normalnie funkcjonować, uczyć się, pracować razem z innymi			

11. Jak uważasz, czy osoby, które wiedzą o tym, że są zakażone wirusem HIV bądź są chore na AIDS powinny?

- ✓ mieć prawo do utrzymania tego w tajemnicy
- ✓ informacje takie powinny być jawne dla wszystkich

12. Czy kiedykolwiek myślałeś(aś) o tym by zrobić sobie test w kierunku HIV?

- ✓ TAK
- ✓ Nie
- ✓ Trudno powiedzieć

12 a. Jeśli tak, to, jakie były powody, że o tym myślałeś(aś):

- ✓ pod wpływem zajęć w szkole dot. HIV/AIDS
- ✓ pod wpływem informacji z TV, radio, Internetu...
- ✓ ciekawość
- ✓ korzystałem z używanych strzykawek/igieł
- ✓ kontakt seksualny
- ✓ rozmowa z kolegą/koleżanką
- ✓ ze strachu – ktoś z moich znajomych jest zakażony wirusem HIV,
- ✓ inny powód, jaki?

13. Czy kiedykolwiek rozmawiałeś(aś) w domu na temat HIV/AIDS?

Jeśli tak, to z kim:

- ✓ Tak
 - ✓ rodzice/opiekunowie
 - ✓ rodzeństwo: brat/siostra
 - ✓ dziadkowie
 - ✓ inni członkowie rodziny
- ✓ Nie

14. Czy w obecnej szkole chciałbyś/chciałabyś mieć więcej zajęć z zakresu problematyki HIV/AIDS?

- ✓ Tak
- ✓ Nie
- ✓ Jest mi to obojętne